

SAMTÖK SJÁVARÚTVEGSSVEITARFÉLAGA

Minnisblað vegna fundar með fjármálaráðherra 20. nóv. 2013

Mætt fyrir hönd þeirra: Svanfríður Jónasdóttir, Guðný Sverrisdóttir, Páll Björgvin, Elliði Vignisson, Róbert Ragnarsson og Valur Rafn Halldórsson.

Um samtökin

Þau sveitarfélög sem mest eiga undir beinum störfum í sjávarútvegi, veiðum og vinnslu, og þar með því hvernig breytingar á lögum og reglum hafa áhrif á íbúa og störf í sjávarbyggðum, hafa með sér Samtök sjávarútvegssveitarfélaga. 26 sveitarfélög eru nú aðilar að samtökunum. Sameinuð vinna þau að auknum skilningi á stöðu sveitarfélaganna og íbúa þeirra þegar sjávarútvegur á í hlut. Eitt af markmiðum samtakanna er **að auka þekkingu á greininni og bæta ímynd hennar**. Það skiptir verulegu máli fyrir þróun sjávarútvegsamfélaganna og sjálfsmynd íbúanna. Liður í því er að ljúka þeim breytingum sem gera þarf á starfsumhverfi greinarinnar svo vinnufriður skapist.

Hlutdeild í veiðigjaldinu

Störfum í veiðum og vinnslu fækkaði mikið á síðustu öld og fækkar enn. Mest gerist það fyrir áhrif tæknibreytinga þar sem mannshöndin er leyst af hólmi með ýmiskonar vélbúnaði. Einnig hafa ýmsar ákvarðanir stjórnvalda áhrif. Lög um kvótakerfi hafa leitt til mikillar hagræðingar í sjávarútvegi með tilheyrandi fækkun starfa og röskun á búsetuforsendum. Ekki var reynt að meta þessi áhrif fyrirfram eða hvort unnt væri að beita formlegum mótvægisáðgerðum vegna fækkunar starfa og þar með fækkun íbúa sjávarbyggðanna. Og starfandi fólki í veiðum og vinnslu fækkar enn.

Samkvæmt upplýsingum sem Aðalsteinn Þorsteinsson forstjóri Byggðastofnunar kynnti á sjávarútvegsfundi Samtaka sjávarútvegssveitarfélaga 2. október sl. hefur störfum í veiðum og vinnslu fækkað um 17% á árabílinu 2003 – 2012 á meðan heildarfjöldi starfandi jókst um 8%. Í stuttu máli þá hefur störfum í sjávarútvegi fækkað um 100 á höfuðborgarsvæðinu á tímabilinu 2003 – 2010, en starfandi fjölgað um 10 þúsund, á meðan störfum í sjávarútvegi úti á landi hefur á sama tíma fækkað um 1.800 og starfandi fjölgað um 2.200. Íslenskur sjávarútvegur er hagnaðardrífinn og þar á sér stað hagræðing, meðal annars með nýtingu nýrrar tækni sem leysir mannshöndina af hólmi. Sú fækkun sem orðið hefur á störfum í sjávarútvegi er mjög alvarleg fyrir íbúaþróun sjávarbyggðanna því fátt hefur komið í staðinn og sveitarfélögin vanbúin að takast á við þessa fækkun.

Með sérstaka veiðigjaldinu var enn hert á kröfunni um hagræðingu í greininni. Þess mun sjá stað í áframhaldandi fækkun starfa. Svigrúm fyrirtækjanna til fjárfestinga í heimabyggð verður minna. Nú geta menn séð þetta fyrir, umfang gjaldsins er þekkt.

Það er ljóst að samfélagið í heild hagnast á hagkvæmum sjávarútvegi en það eru sjávarbyggðirnar sem greiða fyrir þá hagræðingu með fækkun starfa, og í framhaldinu fækkun íbúa. Okkar krafa er sú að ríkisvaldið kannist við afleiðingar þess að svo stór hagræðingarkrafa er sett á greinina og að brugðist verði við þannig að sveitarfélögunum verði gert kleift að styðja við nýsköpun í atvinnulífinu og byggja upp í nýjum greinum, m.a. afleiddum greinum sjávarútvegs. Til þess þurfa þau fjármagn.

Krafan er sú að sjávarútvegssveitarfélögin fái beina hlutdeild í sérstaka veiðigjaldinu.